

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 „

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fl.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Isten hozta.

Petrozsény és az egész Zsilvölgy lakossága szívből jövő melegséggel kiáltja: Isten hozta a Bányászati és kohászati kongresszus tagjait a mi kedves vendégeinket.

A Kárpátoknak ez elrejtett zugában, a Páring hegység oldalán egy természeti szépségekben gazdag völgyet találnak, mely alig harmincz év alatt a kultúra minden eszközét felhasználva Magyarország egyik legvirágzóbb ipar telepévé változott, s ezt első sorban bányászatának köszöni. A mélységben rejlő kincseket felkutatni, az értéktelen tömegekből kiválasztani s a köz javára értékesíteni, lévén a bányászat feladata, a Zsilvölgyének nagy közgazdasági jelentősége, mindenki előtt nyilvánvaló.

Azt mondják, hogy Magyarország földművelő állam, hogy legelső és legtöbb ezüstkincs ezen művelési ágat kultiválni, mert hiszen Magyarország elsősorban az agrikultur érdekek szolgálatában áll.

Ha azonban az utolsó évtizedek fejleményeit tekintjük arra a meggyőződésre jutunk, hogy a földművelési érdekek istápolása mellett Magyarország első rangú feladata, hogy iparát, kereskedelmét művelje, előbbre vigye, hogy a jövő az országot e tekintetben se találja készületlenül.

A legutóbbi politikai események bebizonyították és nyilvánvalóvá tették azt a meggyőződést, hogy ipar és kereskedelem nélkül Magyarország a jövőben nem virágozhatik és nem fejlődhetik. A bányai ipar óriási fontossága az ipar és kereskedelem fejlődésére általánosan elvan is-

merve. Mert éppen a bányászat az, mely a földalatti kincseket előhozva, feltárva Magyarországnak létérdekét és fenállását első sorban képes biztosítani. Áthatva ezen igazságtól, el kell ismernünk, hogy minden törekvés, a mely nálunk odairányul, hogy a bányászatot emelje, intenzívebbé tegye, mindnyájunk lelkes támogatására jogosult. Annyival nagyobb öröm tölti el szívünket midőn a hazai bányászat annyi kitűnőségét üdvözölhetjük e helyen.

Nem mindennapi, sőt mondhatnánk: rendkívüli ünnepélyes alkalom, rendkívüli esemény az midőn a világtól elzárt, e kies völgyünkben az ország különféle vidékeiről oly nagyszámú országos tekintély gyűl össze, hogy kölcsönösen eszmét cseréljen s a bányászat nagy érdekei fellett tanácskozzék.

Egész közönségünkre nézve sokszoros öröm és ünnepély az, hogy ily országos hírű tekintélyeket vendégeiként tisztelhet.

Öszinte öröm érzetétől áthatva tolmácsoljuk közönségünk meleg üdvözlését a Bányászati és kohászati egyesület minden egyes tagjához azzal az öszinte kívánsággal, vajha itt létök ideje alatt, mindannyian oly igazán jól éreznék magukat, mint a hogy ezt mi igaz szívből mindnyájuknak kívánjuk.

Kívánunk mindnyájuknak szívünk mélyéből fakadt

„Jó szerencsét”

Chorin Ferencz.

Minden kornak meg vannak a maga uralkodó eszméi. A huszadik század uralkodó eszméi: a nemzeti és fajai jellegnek minden oldalról való kidomborítása és az ipari munkálkodás terén való lázas előrehaladás. A nemzetek azon versenyeznek egymással, hogy faji jellegük fenntartása mellett minél intenzívebb gazdasági munkálkodást fejthessenek ki. A nemzetek ezen világversenyében országunk természetesen vezérszerepet nem játszhatik csupán a kor kívánalmaihoz alkalmazkodik. Abban mindannyian megegyezünk hogy egységes magyar nemzeti államot akarunk, a magyar nyelvet, a nemzeti érzést minden vonalon feltétlen uralomra juttatni szándékszunk, de szétágazók a vélemények a gazdasági téren való munkálkodást illetőleg. Agrariusaink még mindig a régi állapotot akarják fenntartani, országunk speciál a mezőgazdaságra alapítsa létét, viszont mercantilistáink nem akarják országunk boldogulását az égjli viszonyoktól függővé tenni, hanem iparunk és kereskedelmünk ezirányos fejlesztése által vélik a közvagyonosodást előmozdítani. Országunk még mindig erősen agrikultur állam, de a közterhetek egymaga már nem bírja el, meg kell osztania azt az iparral és kereskedelemmel. De midőn ezt teszi, az ipart és kereskedelmet az őket megillető jogakkal fel kell ruházni, azok fejlesztésére és felvirágzására kell törekedni. Gazdasági politikánkat ezen két áramlat irányítja.

Nem csekély önmegtagadást tanúsított a salgótarjáni bányatársulat érdeműs elnökgazgatója, **Chorin Ferencz** akkor, a midőn a megszokott légköréből, a képviselőházból az összeférhetetlenségi törvény folytán inkább kivonult, mintsem gazdasági tevékenységének küzdterétől, hazai bányai iparunk fejlesztésétől lemondott volna. Nem csekély küzdelmébe kerülhetett, lemondania a törvényhozái mandátumáról, hogy istápolhassa azon mandátumot, a melyet közgazdasági téren elfoglalt posztója dictált neki. Választott. Választotta az ipari posztót, mert ezt fontosabbnak tartotta a törvényhozó

„Petrozsény és Videke” tárczája.

A zsilvölgyi bányászat rövid története.*

Részlet Fekete Józsefnek „Petrozsény és Vidéke” írásban és képen” sajtó alatt álló munkájából.

A Zsilvölgye, — kivéve a törökbecsapások idejét, mikor a betört ellenség győzelme, vagy visszaverése következtében a vulkáni mozgatható határjelző táblát nem egyszer kellett ide-oda huzolni, — immár ezer éve annak, hogy magyar határban, a Magyarország határvonalát képező Déli-Kárpátok öleiben terül el.

Mondják, volt olyan idő is, hogy a határjelző táblával az előrenyomuló és pusztító rablócsapatok elől menekülő lakosság a puji határig volt kénytelen visszavonulni.

A két Zsil mentén, a Zsil völgyében a dákok és romaiak uralma alatt az aranyosás az akkori lakosságnak állandó foglalkozását képezte. A most is látható romokból, gödrökből következtethető primitív eljárás daczára e munkakör abban az időben a megélhetés forrásául kellett szolgálnon. Vulkan és Lupény között a Kaprisora közelében ezelőtt 16 évvel midőn szénbányászat czéljából egy tárt hajtattak, körülbelül a 15-ik méternél egyszerre csak borzasztó mennyiségű iszap omlott le s az ott dolgozott két munkást eltemette. A napokig tartott takarítás után a szerencsétlenség színhelye felett egy rendszeresen vezetett, kiak-

*Előfizetési ára 2 kor. Előfizetéseket elfogad a „Petrozsény és V.” kiadóhivatala.

nászott, de töltetlenül hagyott aranybánya üregeire akadtak, mely aranyosóval is el volt látva s innen rohant le az isten tudja hany éve összegyűlt gyilkoló anyag. — E szomorú alkalomból nyert felfedezés a mellett tanuskodik, hogy míg az Oláh-Zsily mentén gödröket ásva aknázták ki az aranyat, a Magyar-Zsily mellett rendszeres és szakszerű bányászatot folytattak.

Hogy a Zsilvölgyi szenttelepek létezéséről az 1700-as évek utolsó negyedében már tudomással bírtak ezt igazolják azok az érdekes adatok és részletek melyek Benkő Ferencnek „Parnassusi időtöltés” című művében ide vonatkozóan előfordulnak s melyeket a Természettudományi özlKöny 1888 évi folyamán szóról-szóra a következőkben közölt: „A Sii égő vulkánusról Erdélyben 1793 ban. Másnap mentünk két órányira az akkor égő Sii Vulkanushoz, egy Urikány nevű hegységben, a Pásus felől lévő Déli résznek Gyrgány hegyoldalára, a hol már három esztendőtl fogva égett akkor is a Sii kis Vulkanus mely egy fertály órára érzett és a füstölése látszott.”

Az égő oldal két patak között fekszik, mely már akkor féleggett volt, mintegy 12 ölnyre, 10 ölnyi szélességre, fél ölnyi mélységre, holmi veres salakokat és szürke hamvat hagyva maga után. Az égő materiaja valami büdös enyvestörf, melyeknek tüztet rudakkal megpiszkálván és levegőt adván nekik egy fél ölnyre mint a fűtőkemence oly erős tüzzel égett, a már megégett hely mindenütt valami szürkés anyag és igen meleg volt, azért a marhák erősen szeretik ott delelni szabadok lévén a legyeketől, melynek mindenik féle materiájából hoztam magammal és a melyről midőn világ elébe kívánom bocsátani úgy hallom, hogy már megszűnt égni, kétség kívül az a Törf materia

csak addig tartván, mely valami harasztal gyult volt meg bizonyosan: Ebből és a Siiban talált köszének és más salakokból úgy lehet itélni, hogy valaha a Vulkanban is lehetett Tűzokádó hegy, a neve is azt hozván magával.”

Kétséget sem szenvedhet tehát az hogy 1700-as években már tudomással bírtak a zsilvölgyi szén létezéséről, de kéri az érdekes megfigyelésből még valami egyéb is, még pedig az, hogy azon időben — habár nem is egész általánosságban — a közönet vulkánikus erő termekének hitték. — Benkő Ferencz, ki maga is mineralógus volt s tollából egy Mineralogia is jelent meg, írja művében, hogy az akkori geológusok és mineralógusok nagy része ezen a nézetten volt. — Ma már a nem szakértő is tudja, hogy az a mit Benkő kisebb Vulkanának látott nem lehetett egyéb mint egy égő szenttelep a napon, mert hiszen olyan anyagok, mint a milyeneket Benkő mint égési melléktermékeként jelez, rendes körülmények között az ásványszén elézése után szoktak visszamaradni.

A zsilvölgyi szenttelepekről s azok nagybobbmértű égéséről egynéhány igen érdekes adatot találhatunk Köváry Lászlónak 1853-ban megjelent, »Erdély földé ritkaságai» című művében. Az ide vonatkozó részek a következők:

»Hátszeg vidékén a Magyar Zsil vize mellett a Vulkanban Petrilla határán egész köszénhegy ült ki a napfényre. Kün van szabadon. Mint egy vizsgálója leírja: barnafekete, gyöngylázfényességű szálkás szövetű, törekeny, pura fekete és fest. Meggyújtották s a fával egyformán égett.

positionál. Teljesen az ipar szolgálatába lépni, az összes erőt, tudást hazai gazdagodásunk előmozdítására fordítani többre tartotta, mint törvényt alkotni. Uralkodónk büles belátása gyorsan kárpótolta őt eme lemondásáért, mert rövid idő alatt őt főrendiházi taggá nevezte ki. Eme nagy kitüntetés hálás köszönettel elfogadva nem brilirozott ékes szónoklatokkal a főrendiházban, hanem fokról-fokra, lépésről-lépésre fektette le azon alapköveket, a melyeken való továbbépítés által nemzetünk boldogulását, erősödését, gazdagodását elérni véli. Belátta azt, hogy gazdasági erőnk csak a tömörülés által gyarapodhatnak, belátta azt, hogy csakis egységes öntudatos munkálkodással lehet sikert elérni. Ez ösztönözte őt arra, hogy megalakítsa a hazai bányavállalatok egyesületét s röviddel azután a hazai gyáriparosok egyesületét. Ezen egyesületek megalakítása nem csekély fáradságába kerülhetett. Nagyon sok ellentétes érdekeket és kívánalmakat kellett összhangba hoznia, de összhangba hozta is azokat. Eme két egyesület lényeges szerepet játszik gazdasági életünkben. Életbelépésük után legelső dolguk volt az országos magyar gazdasági egyesületet üdvözölni s egyidejűleg tudtul adni, hogy nem ellentétes érdekeket, hanem tisztán gazdasági érdekeink összhangba hozatalát, annak minden téren való előrehaladását, fejlesztését tüzték ki feladatul. Kormányaink ezen két egyesület tevékenységét figyelemmel kísérve mindig elismeréssel volt irántuk és mérvadó factorrá lettek minden lényeges gazdasági ügy elintézésénél. Az elismerés, a köszönet Chorin Ferenczet illeti, a ki a jelenlegi petrozsényi congressus és kiállítás életét lelke.

Váradi Vilmos.

Kiállításunk.

Ki hitte volna ezelőtt pár évvel azt, hogy ma a munka oly fényesen, annyi előkelőség élénk érdeklődése mellett üli meg diadalünnepét? — Az idegenek előtt, még a szabadszólás emberei előtt is, kiknek legyen hála és elismerés azért a kiváló figyelemért, melyben nem egyszer részlettették vidékünket. a magyar nemzet eme határszéli őrállomását, talán csak derengő remény lehetett az az imponzás kiállítás, melyet bányatársulatunk hathatos támogatása mellett az ipartestület dicsőségére Barcsay Kálmán főispán, a kiállítás védnöke megnyit.

Ezerekre menő néptömeg fogadta 12-én este 7 órakor a salgótarjáni bányatársulat teljes zenekara által játszott „Rákóczi induló” hangjai mellett a vendégeket. Mind eljöttek, Isten hozta őket, Isten keze vezesse működésüket, tudásukat vidékünk jólétére. A továbbiakról holnap számunkban referálunk.

1903 szept. 13-án d. e. 9 órakor az egyesület közgyűlése a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Vendégek üdvözlése. 3. Jelentés az egyesület működéséről, a múlt évi közgyűlés óta. 4. Az 1902 évi zárszámadások felülvizsgálata és a fölmentvény megadása. 5. Jelentés a Gr. Teleki Géza pályadíjról. 6. A Soltz Vilmos siremlék-bizottság jelentése. 7. A jövő évi munka program és az 1904 évi költségvetés megállapítása. 8. Intézkedések a vagyonkezelésre vonatkozólag. 9. A borsód-gömöri osztály indítványa a selmeczbányai bányászakadémia újjászervezésére vonatkozólag. 10. a sze-

»E telep 1872-ben meggyuladt s egymásután 3 évig folytonosan égett. (E helyet Petrilla község felső részében a románok ma is „Arsuri” égett helyeknek nevezik. Szerző.)

»Egyébaránt a Zsilvölgye több helyen mutat fel közszételepet, mint Urikányban, mit Ackner is átvizsgált és leírt mire olvasóinkat is figyelmeztetjük».

A 19-ik század első negyedében Gerbert Guidó mostani bányabirtokosnak atyja, aki akkor a vulkáni vesztglóintézet igazgatója volt, jelentést tesz a gubernumnak, hogy Vulkánban kitűnő kőszén van; — a cigánykavacsok azzal hevitik a patkoláshoz a vasat.

Az 1840-es években már többször láthattak vulgynkben két ruszkabányai bányabirtokost megfordulni, kik részint birtokvásárlások, részint kiaknázási szerződések útján a bányabirtokosoktól és a később felszabadult parasztoktól nagyszámu bányajogokat szereztek be.

pesi osztály indítványa a munkások balesetbiztosítása törvényjavaslatának tárgyában. 11. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. 12. Javaslatok és indítványok Délben 1 órakor a Salgótarjáni köszénbánya diszbebédje.

D. u. 3 órakor a kiállítás ünnepélyes megnyitása Barcsay Kálmán főispán a kiállítás védnöje által.

Este 9 órakor hangverseny, melynek keretében Téglás Gábor, a dévai főreáliskola igazgatója, a Magyar Tudományos akadémia tagja, Hunyadmegye kulturális történetét ismerteti.

A hangversenyt és felolvasást táncmulatság követi.

1903 szeptember 14-én reggel 8 órakor a petrozsényi bányák egy részének megtekintése, majd 9 órakor külön vonaton utazás Vulkánba, a Felső-zsilvölgyi bányatársulat bányáinak megtekintésére; hol br. Nopcsa Elek tart előadást Hunyadmegye geológiai viszonyairól.

Innen a társulat vendéglátása után a társaság a vonaton tovább utazik Lupényba. Itt az állomáson Söpkéz Sándor m. kir. kereskedelemügyi főfelügyelő a Petrozsény-lupényi vasut elektromos üzemét fogja vázolni.

Az Urikány-Zsilvölgyi köszénbánya társulat bányái megtekintése után délben 1 órakor a társulat által rendezett ebéd következik.

D. u. 5 órakor lupényi közművelődési intézetek ünnepélyes felavatásával zárul be a hivatalos program, mire az egyesületi tagok részben haza, részben az egyes kirándulásokra utaznak.

Utobbiaknak programja a következő:

1. A Brád boiczai kiránduláson résztvevők 1903 évi szeptember 14-ikén éjjel 12 órakor indulnak, Dévára érkeznek szeptember 15-én reggel 5 ó. 19 p.-kor.

Az állomáson váró kocsikon a társaság azonnal tovább indul és 10 óra tájban érkezik Brádra. Itt a kirándulókat a társulat nevében Menking Frigyes bányagazgató fogadja, s rövid pihenő után a társaság a bányák és zuzóművek megtekintésére indul. A kirándulók Brádon töltik az egész délutánt és éjjelt, szeptember 16-án reggel indulnak kocsin vissza Dévára.

Gondoskodtunk arról, hogy megfelelő számú kocsii álljon Déván az állomáson 15-én reggel a kirándulók rendelkezésére. Egy kocsinak az ára melybe már a másnapi visszajövetel is bele van számítva, 18 korona.

Ajánlatos lenne, ha a kirándulók már előre megállapodnának az egyes kocsin való együttes utazásra, hogy e tekintetben különösen a Déváról különböző irányba, különböző időben induló vonatokhoz a kellő időben érkezhessenek.

Déváról a legközelebbi vonat Budapest felé délben 1 ó. 12 p.-kor indul, érkezik Budapestre este 9 ó. 35 p.-kor. Piski felé a vonat 10 ó. 57 p.-kor délelőtt indul.

A boiczai kirándulás érdekességét emeli az a körülmény, hogy éppen 15-ére fog esni a csendes havi arany kivétel.

2. Vajdahunyadi kiránduláson résztvevők Petrozsényből szept. 15-én reggel 6 ó. 10 p.-kor indulnak és 9 ó. 52 p.-kor érkeznek Kalán-Zeykfalvára. Itt a kaláni bánya és kohó részvénytársaság nagy olvasztó telephéne megtekintése után a társaság kocsikra ül és Vajdahunyadra megy át, hová délben 12 ó. felé fog megérkezni. Itt ebéd után az egész délután a gyár és a vár megtekintésére van szentelve.

Szeptember 16-án reggel 8 órakor indulás Gavosdiára és Gyalárra, az Előbbi helyen a ko-

hó, utobbin a bányák megtekintése végett. Ugyanezen nap éjjelre a társaság visszatér Vajdahunyadra és innen szeptember 17-én reggel a 4 ó. 8 p.-kor, vagy a délelőtt 9 ó. 38 p.-kor induló vonattal utazik el.

A vajdahunyadi kirándulásra a kocsik árara nézve előre szerződést kötni nem lehetett, az tehát csak később lesz megállapítható, s Kalánban a társaság tagjaival közölhető.

3. A marosujvári kiránduláson résztvevők Petrozsényből szeptember 14-ikén éjjel 12 órakor indulnak és d. e. 9 ó. 52 p.-kor érkeznek Marosujvárra. A sós-bánya és esetleg a szodagyár megtekintésével, a sós-fürdő meglátogatásával eltöltött nap végeztével a Kolozsvár felé utazók este 8 ó. 50 p.-kor, az Arad felé távozók éjjel 1 ó. 5 p.-kor indulnak.

Több tagunk két kiránduláson is kíván részt venni, ezek részére hivatalos programot nem lehetett összeállítani, azonban azt ajánljuk, hogy a kik Vajdahunyad és Brádra, vagy Vajdahunyad és Marosujvárra akarnak menni, azok előbb a hivatalos kirándulással Vajdahunyadot nézzék meg, s aztán utazzanak Brádra, vagy Marosujvárra, a kik pedig Brádot és Marosujvárat kívánják megtekinteni, a programmszerű utat tegyék meg előbb Brádra, s aztán utazzanak Marosujvárra.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Értesítés.** — Lapunk, a kongresszus és kiállítás tartama alatt, felölve az ezen időben előforduló nevezetesebb eseményeket, rendkívüli kiadásban, minden reggel megjelenik.

— **Áthelyezés.** Polgár Lajost a petrozsényi osztálymérnökség főnökét, kit Petrozsényben mindenki szeretve tisztelt és becsült, az aradi üzletvezetőség a csabai osztálymérnökség főnökévé nevezte ki. Helyét Spiegel aradi üzletvezetőségi mérnökkel töltötték be.

— **Az Urikány Zsilvölgyi magyar köszénbánya** r. t. bányagazgatósága következőkben irtmerti a bányászati és kohászati congressus alkalmából Lupényben f. hó 14-én megtartandó fogadtatás programját. F. hó 14-én indulás Vulkánból 12 órakor. Érkezés Lupényba 1/4 órakor. A pályaudvaron baranyavári Ullmann Adolf a m. ált. hitelbank vezérigazgatója a társaság alelnöke, Tolnay Lajos miniszteri tanácsos igazgatósági tag, Lang Ernő a brassói cellulose gyár igazgatója és Heitz Lucian központi igazgató urak fogadják a vendégeket. A központi telep megsemlélése közben a társaság az Urikány-Zsilvölgyi coakszgyárat és ennek tözsomszedságában fekvő István bányát egyik legmodernebb berendezési bányaművet tekint meg.

D. u. két órakor diszbebéd az igazgatósági épület nagytermében. Ebéd után az új korház bemutatása innét a társaság az általa épített és a magyar népoktatásnak szentelt lupényi állami elemi népiskolához vonul, melynek ünnepélyes átadása következik. Indulás este 7/4 órakor külön vonaton vissza Petrozsényba.

— **Meghalt egy tanító.** Hivatásának élt. Működése a legszebb reményekre jogosított. De a kérélhetetlen halál előtt a nemzet napszámba is ép oly elenyésző porszem mint a legnagyobb ur. Feiler Gyula a felső-zsilvölgyi társulat tanítója, f. hó 8-án elhalt; 11-én temették el nagy részvét mellett.

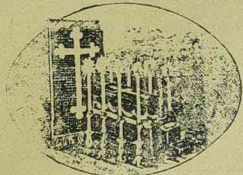
— **A petrozsényi gimnázium.** A petrozsényi államilag segélyezett községi nyilvános jellegű gimnáziumunkban a beiratások eredménye a következő: Beiratkozott az I. osztályba 38, a II. osztályba 28, a III. osztályba 28, a IV. osztályba 15, összesen 109 tanuló tehát 21 tanulóval több mint a megelőző 1902-1903 tanévben. A gimnáziumi díszes emeletes épület építése még e hó folyamán megkezdődik és ez évben még tető alá lesz hozva, teljes befejezése azonban a jövő tavasszal történik. Az új épület tervrajzai a kiállításon láthatók.

Felölös szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Sör csarnokomban, mely a főútcán a legzebb és legkényelmesebb épületek egyikében van elhelyezve minden napnak, minden idejében kapható a kitűnő Dréher-féle korona sör, továbbá a legutányosabb árak és legpontosabb kiszolgálás mellett minden időben izletesen előállított hideg és meleg ételek.

Berger Adolfné.

Sárosy József

Első Temetkezési Vállalat.

Petrozsény

elállal mindenféle temetéseket **vidéken is** és pedig a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig

A „**TEMETKEZÉSI VÁLLALAT**” Petrozsényben raktáron tart dús választékban érc- és fakoporsókat, továbbá finom nickkoporsókat, sarkophágót, mindenféle szemfedeleket, érc-, mű-, és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurok fáklyákat. Fakoporsók 2 kortól kezdve feljebb, érckoporsókat gyermekeknek 14 korától feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 70 kortól feljebb 400 koronáig. Diszes öntöttvas sírkeresztet, sírkerítéseket ugyintén márvány sír-emlékeket.

A „**TEMETKEZÉSI VÁLLALAT**” Petrozsényben

elállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, szóval minden a temetéshez szükségeset kel-

lékekkel.

Sürgőnyezim: Első Temetkezési Vállalat Petrozsény.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésére — **vidékre is** — a lehető legrövidebb idő alatt a vállalat megbízottja tisztelettel teendi a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteléről.

„**TEMETKEZÉSI VÁLLALAT**”

Petrozsényben

gyászkezmék és gyászfátyolok nagyraktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12

óra alatt elkészíttetnek.

A legcsekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztosított.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

¹/₁ palack 5 korona ¹/₂ palack 2'60.

10 palack megrendelésénél 10% engedmény.

Petrozsényben kapható Klein Mór örökösei fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Magyar királyi Államvasutak Üzletvezetőség Aradon.
23890—1903. szám.

Pályázati hirdetmény.

I. A magyar királyi államvasutak Arad-Mária-Radna bez. Mária-Radna-Temesvár-Gyárváros kiz. Arad-Temesvár-Józsefváros kiz. Arad-Békés-Csaba kiz. és Békés-Csaba kiz. Ösi kir. összesen 295,5 kilométer hosszú vonalain, valamint az aradi üzletvezetőség hivatalos helyiségeiben használatban levő összes szolgálati óráknak 1904 évi január hó 1-től számított 3 éven át jó karban tartása, javítása és szabályozása iránt ezentlen pályázatot hirdetünk, minél fogva felhívjuk a pályázni kívánó és iparendeléssel bíró órákat, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott és »Ajánlat pályáorák jókarban tartására 23690/1903 számhoz« feliratu borítékba zárt ajánlataikat lepecsételve f. évi október hó 17-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének általános (I) osztályánál nyujtsák be.

Bánatpénz fejében 100 korona azaz egyszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték papirokpan legkésőbb f. évi október hó 16-án déli 12 óráig alulírt üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Aradon letendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a megajánlott összegre való tekintet nélkül történik.

A szerződési feltételek alulírt üzletvezetőség I.

osztályánál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve kívánatra postán megküldetnek; feltételezzük tehát ajánlattevőkről, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A pályáorási székhely: Arad vagyis az illető órás, ki e teendőkkkel megbizatik, köteles Aradon lakni, illetve itt üzletet tartani.

Az ajánlatok feletti határozathozatal az ajánlatok felbontásától számított 14 nap alatt várható míg a leteendő óvadék ezen határidő után 8 napon belül fog kiutaltatni.

Az ajánlattevők ajánlatukkal az azok fölött hozandó végleges határozat hozataláig kötelezettségben maradnak s azokat nem vonhatják vissza, mivel az ajánlat visszavonása a bánatpénz elviselését vonja maga után.

Aradon, 1903 évi augusztus hó

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége.

(Utánnymás nem díjaztatik).

Unghváry László 300 holdas gyümölcsfa-isk. Czegléd. szőlő- és borgazdasága

SZŐLŐT

szállítok rendkívül édeset és zamatosat elsőrendő minőségben

5—5

Post n

Borszólóból augusztus 20—25-étől kezdődőleg eleinte Oportó és Ezerjó, később pedig Mezesfehér,

Kadarka, Kövidinka stb. fajokból a teljes érték előleges beküldése mellett az ország bármely postaállomására bérmentve 5 kilós ládában 1 frt. 15 kr.-ért.

Csemegeszőlóból (piros és fehér saszlából) szeptember 1—10-én kezdve bérmentve 5 kilónként 1 frt. 30 kr.

Muskotályból (passatutti faj, a csemegeszőlők királya!) szintén szeptember 1—10-én kezdve, bérmentve 5 kilónként 1 frt. 50 kr.-ért.

Ily módon a vevő 5 kilós csomaghoz 17 fillérrel olcsóbban jut, mintha azt utánvétellel küldeném, Épen ezért postai utánvét mellett egyáltalában nem küldök szőlőt. — Egy szállító-levéllal 3 láda szőlőt is lehet küldeni, mely esetben 24 fillért takarít meg a rendelő, vagyis ennyivel kevesebbet küldjön be 3 láda szőlőért.

VASUTON

Borszólóból 5 és 10 kilós láda és 5—10—15 kilós kasokban kilónként 14 krajczárért.

Csemegeszőlóból (piros és fehér saszlából) fenti nagyságu láda és kasokban 18 krajczárért.

MUSKOTÁLYBÓL (passatutti faj, a csemegeszőlők királya!) a fenti nagyságu kasok és ládákban 22 krajczárért.

Az 5 és 10 kilós ládákna, valamint az 5 kilós kosarakna is az elegysuly tiszta súlynak számittatik, míg a 10 és 15 kilós kétfülű kasokna a tiszta szőlősuly lesz számítva és külön lesz a kas ára a rendelő terhére 25—30 krajczárba elszámolva. Mindezen kosarak az elküldés után a rendelő tulajdonát képezik, azonban mint sajátjukat több ízbeni megtöltés végett hibátlan állapotban és bérmentve újra meg újra beküldhetik.

A vasuton mindig szebben, üdebben és mint gyorsáru csak oly hamar érkezik meg a szőlő, mint a postán és itt a szállítás olcsóbb is 1—2 krajczárral kilónként. Épen azért tessenek többen összeállni és együtt 50—100 kilót is rendelni. — Ha t. megbízom egyszerre 300—600—1000 kilót rendel és rendelését hetenként többször megismétli, megfelelő engedményben részesül.

A vasuton való küldés esetére Az érték fele része előre küldendő be. Előleg nélkül rendelést egyáltalában nem fogadtatunk. Vasuti szállítmányokna a fenti árkakban a lelkiismeretes csomagolás, a vasuthoz vitel, a szállító-levél és a közvetvám költsége is befoglaltatik.

Fentieken kívül mindenféle gyümölcsfából nemes ojtvány, gyümölcsfa-vadoncz, sima és gyökeres vessző, továbbá gleditsia és akaczfá is kapható. Nemkülömben saját termésű, kitűnő minőségű uj és ó borok hordókban és palackokban. Tessék mindezekről árjegyzéket kérni.

Felszólítom

az izraelita hitközség t. tagjait, hogy az ez évi templomi ülhely bérletüket f. hó 14, 15 és 16-án Hermann Adolf hitközségi pénztárnok úrnál megujítani sziveskedjenek, mert f. hó 17-től 21-ig a helyek szabadon fognak bérbe adatni.

Gross Hermann,
hitközségi elnök.

Uj! Fényképészeti-műterem. Uj!

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. tudomására adni, hogy itt helyben az **Uilman**-féle ház udvarán (Főutca) szakszerűen és a modern technika vívmányaival teljesen berendezett **fényképészeti-műtermemet** e hó folyamáy fogom felállítani, és igyekezni fogok a legfokozottabb igényeket is kielégíteni.

Adler Alfréd fényképész
Brassó, Tasnád, Szászváros
Petrozsény.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Feltűnő olcsóság!

WEISZ TESTVÉREK

ÁRUHÁZA PETROZSÉNY.

Sokkal olcsóbb mint bármely

végeladás

Weisz Testvérek áruházánál Petrozsény.

Bécsi bevásárlási utunkról hazatérve az ez alkalommal eszközölt tömeges bevásárlás folytán raktárunk túlhalmozott, miáltal elhatároztuk, hogy az alant és még az itt felsorolt árukon kívül minden e szakmába tartozó árut a t. vevő közönségnek beszerzési árban bocsássuk rendelkezésre.

Kérjük ezen nem mindennapi alkalmat megragadva üzletünket mielőbb felkeresni s ritka olcsó árainkról, ugyszintén pontos kiszolgálásunkról személyes meggyőződést szerezni.

Finom francia **Delain** ezeltől **60 kr.** most csak **42 kr.** — **Cretonok** 15, 18, 20, 25, 30 krig. — **Satinok** 30, 35, 40 krajcár. **Divatbarchettok** 16, 18, 20, 25, 30 krig. Sport, ugynevezett **Tennisflannel** 70 centiméter széles **22 kr.** — **Női bál világos és fekete szövetek** a legolcsóbbtól legjobbig. — **Színes téli szövetek Zibelinek** minden árban. — **Női posztó** 116 centiméter széles ezeltől **75 kr.** most csak **48 kr.** — **Posztó, Berliner, Caschmir** és selymekendők a legnagyobb választékban a legjutányosabb árakban.

Ágytakarok, abroszok, paplanok, függönyök rendkívül nagy választékban és olcsó árakban. — Mindennemű **vásznak, kanavásznak, schiffonok, törölközők, ruhakelme, bélések** nagy választékban. — **Czipők:** férfi czugos és füzös 2,20, 2,80, 3, 3,50, 4, 4,50 és 5 forintig. — **Női czugos és füzös** 2,20, 2,80, 3, 3,50, 4, 4,50 és 5 forintig.

Gyermek, leány és fiú czipők 90-kről 3 forintig. — **Bálilackczipő** 1,45, **zerge czipő** 1,30, **sárgaczipők, kamáslik, posztó-csizmák, Hunyoczipők** I-rendű 55 kr., II-rendű 50 kr. — **Gyermek és férfi-csizmák** dús választékban — **Férfi, fiú és gyermekruha** a legújabb, legdivatosabb, a legolcsóbbtól a legdrágábig.

Férfi öltönyök: őszi és téli minden árban. **Gyermekruhák** 3-tól 12 évesek számára 3 koronától 14 koronáig, őszi és téli **fiúöltönyök** 12—17 éves növendékek részére 6 koronától 18 koronáig, őszi felöltők, téli kabátok rövidke és hosszúak Raglan. — **Őszi és téli férfiöltönyök** a legegységesebb kivitelben 10 koronától 32 koronáig, különlegesek a legfinomabb kangarnból.

Férfi-kalapok a legfinomabb és legdivatosabb kivitelben 0,80—3,—frt. — **Női-kalapok** a legizlésebb díszítésekkel. **Női őszi és téli kabátok.** **Női posztó gallérok** a legszebb kivitelben 4 forinttól 20 forintig.

1 drb gallér 15 kr. — 1 pár kezeli 25 kr. — Mindennemű házi-butorok, tükrök, képek dús választékban

Mindenki saját érdekében és tákarékossági szempontból keresse fel üzletünket.

Maradunk tisztelettel:

WEISZ TESTVÉREK.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Petrozsény és vidékére azonnali belépésre keresünk egy teljesen megbízható, szorgalmas és ovadékképes ügynököt és pénzbeszedőt, fix fizetés és magas jutalék mellett. Az illetőnek alkalmi nyílik magának egy jövedelmes és állandó állást biztosítani. Kimerítő ajánlatok referenciák megjelölése mellett czinzendők:

Singer Co. varrógép részvénytársaság
Temesvár.

Értesítés.

Helyben iskolába járó vidéki gyermekeket mérsékelt díjazás mellett teljes ellátásra felveszek.

Czim: a kiadóhivatalban.

Kiadó lakások.

A Malea utcában levő házamban két kényelmes lakrész azonnal bérbe vehető. Az egyik lakás áll két szoba, konyha, kamara és pinczéből, — a másik üzlethelyiségül is használható két szoba, konyha, kamara és két pinczéből áll.

Livazény, 1903. szept. 4.

Bocsáth Minály,
körmegyző.

Szám 674/1903
végrehajtói.

Árverési hirdmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1902. évi 11109/902 számú végzése következtében Dr. Roth Hugó kolozsvári ügyvéd által képviselt Berger Mór kolozsvári cég végrehajtató javára Lobstein Sidonia zs.-m.-parosényi lakos végrehajtást szenvedett ellen 197 kor. 17 fillér s jár erejéig 1902 évi novemb. hó 26 napján fogantatott kielégítési végrehajtás után és felülfoglalt és 2472 kor. 40 fillérre becsült következő ingóságok u. m.: szobabutorok, lóvak, hintó, stb. árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1902 V. 1236/5 számú kiküldő végzése folytán 197 kor. 17 fill. tökékövetelés, ennek 1902 évi június hó 30 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 70 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zs.-M.-Parosény községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközésére 1903 évi szeptember hó 16 napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nem nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1903. július hó 23.

Br. Bánffy Albert,
kir. bír. végrehajtó.

Ny. Figuli Antal gyorssajtóján Petrozsény.

Halló!

Halló!

Halló!

Kibeszél:

Hercz Mór a társulati vendéglős.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe ajánlani üzletem helyiségét mely a jelenkor igényeinek megfelelően van berendezve 1000 személyre.

Jó magyar konyhával, tisztán kezelt jó boraimmal. — Minden 30 perczen frissen csapolt Dréher-féle korona sör.

Pontos kiszolgálás olcsó árakban, midőn is esedezem az igen tisztelt nagyérdemű közönség becses pártfogásáért.

Herez Mór
társulati vendéglős Alsó-kolonia.

Eladó ház.

A lupényi főutcában fekvő 98 számú és 1082/2 helyrajzi számú ház, háztetek és kert szabad kézből eladó.

Közelebbi felvilágosításokat ad

Dima Gusztáv,
kereskedő Lupény.